

Ralf Smits trekt stekker uit hoveniersbedrijf om als eenmanszaak verder te gaan

‘Wij denken dat we allround moeten zijn, maar je moet een keuze maken’

Het is alweer 25 jaar geleden dat Ralf Smits uit het Limburgse Arcen zijn eigen hoveniersbedrijf startte. Gaandeweg zag hij zijn bedrijf groeien, maar hij was niet tevreden over de weg die het had ingeslagen. Vorig jaar trok hij er de stekker uit, nam afscheid van zijn personeel en ging als eenmanszaak verder. ‘Ik wilde terug naar het groen.’

Auteur: Fleur Dil

Smits belandde door vakantiewerk in het hoveniersvak. ‘Ik ben elektricien van huis uit, maar `s avonds werkte ik in een tuincentrum en dat werk beviel me veel beter.’ Smits ging de hoveniersopleiding doen – ‘dat heette toen nog de bbl-opleiding’ – en ging bij een hoveniersbedrijf werken. ‘Bij hoveniersbedrijf Cees Bakker in Meterik heb ik jarenlang met plezier gewerkt. Daar heb ik echt het vak geleerd. Op een gegeven moment dacht ik: dat kan ik ook zelf. In 1998 heb ik besloten om voor mezelf te beginnen.’

Veelzijdig

Het plezier in het hoveniersvak haalde Smits altijd al uit het werken met groen. ‘Cees was een plantenman en dat vond ik mooi’, vertelt hij. Deze focus op groen ontbreekt nog weleens

bij de huidige generatie hoveniers, vindt Smits. ‘Ik merk dat de aandacht in de hoveniersopleiding voornamelijk uitgaat naar de aanleg; echte plantenkennis is niet meer aan de orde. Als je de jeugd vraagt naar plantennamen in een tuin, kunnen ze vaak maar de helft benoemen. Dat vind ik eigenlijk niet kunnen.’

Gaandeweg merkte Smits dat de weg die hij met zijn hoveniersbedrijf was ingeslagen hem steeds minder beviel. ‘Als we bezig waren met een project van zes of zeven weken, besteedden we er vier aan dode materialen’, vertelt Smits. ‘Dat wilde ik niet meer. Ik wilde terug naar wat ik had geleerd.’ Halverwege 2021 besloot Smits het roer om te gooien. ‘De laatste drie jaar werkte ik met drie man personeel. Ik denk dat de jongens bang waren dat het werk

4 min. leestijd

alleen nog maar zou draaien om schoffelen en onderhoud; zij hebben toen hun eigen keuzes gemaakt. Maar het is maar net hoe je het bekijkt. Ik ga nu kleinere tuinen doen, maar ben echt niet alleen bezig met schoffelen.' Wat Smits betreft is het hoveniersvak juist enorm veelzijdig. 'Hoveniers vinden eigenlijk dat ze allround moeten zijn. We moeten stratenmaker zijn, timmerman, metselaar, tuinontwerper en plantenkennis hebben. Ik vind dat eigenlijk een beetje té. Ik heb nog het geluk dat ik elektriciens, maar op een gegeven moment moet je een keuze maken en de rest uitbesteden. We kunnen het wel, maar er zijn specialisten die het beter kunnen.'

'Ik ga nu kleinere tuinen doen, maar ben echt niet alleen bezig met schoffelen'

Hertog Jan Proeverij

Smits doet niet alleen maar kleine tuinen. Voor grotere tuinen werkt hij samen met hoveniersbedrijf Kmiel, vertelt hij. 'Ik haal de tuinen binnen en hij legt ze aan. Vervolgens doe ik het groen en hij de grovere werkzaamheden.' Het is nog even zoeken naar de juiste formule en kijken wat werkt, vindt Smits. 'Ik zoek ook de partijen erbij die nodig zijn voor de aanleg. Dat is extra werk voor mij, maar het resultaat is wel mooi. In de bouw heb je ook aannemers en onderaannemers. Daar probeer ik naartoe te werken. We hebben er nu twee op deze manier gedaan, dus het is nog even afwachten of dit gaat lukken.'

Het allereerste project dat Smits op deze manier aanpakte was de tuin rond de proeverij Hertog Jan in Arcen. De renovatie deed Smits begin dit jaar samen met Kmiel. Smits: 'Hier in Arcen is de proeverij een echte trekpleister. Het is een café met terras met rondom een tuin. Deze tuin hebben wij een heel nieuw gezicht gegeven. Bij het terras hebben we een hoptuin aangelegd. Die hop was als geintje bedoeld, al wil de eigenaar er wel mee gaan experimenteren om er bier van te brouwen.'

Smits is trots op het resultaat. 'Het is echt heel mooi geworden.' Door dit project merkte Smits dat ook het aannemen van grote opdrachten voor een eenmanszaak goed mogelijk is. 'Door samen te werken met andere hoveniers en specialisten kun je een mooi resultaat krijgen. Ik heb het proces in gang gezet en fungeerde als aanspreekpunt voor alle betrokkenen. Daarnaast heb ik het ontwerp gemaakt en het groen gedaan.'

Meer groen

Vanzelfsprekend probeert Smits zoveel mogelijk groen in zijn tuinontwerpen te verwerken. 'Ik probeer klanten te laten zien dat een onderhoudsvriendelijke tuin ook mogelijk is met veel groen,' legt Smits uit. 'Vroeger gooide je er gewoon meer grint in, maar een onderhoudsvrije tuin kan ook met meer beplanting. Als je de beplanting dicht op elkaar zet, gaat het mooi in elkaar overlopen en komt er ook minder snel onkruid op. Het is gewoon een andere manier van denken.' Gelukkig ziet Smits de vraag naar meer groen toenemen. 'Dat moet ook, vind ik.' Een groene, natuurlijke tuin hoort niet strak aangeharkt te zijn, vindt hij. 'Natuurlijk moet je bomen en heesters snoeien, maar het opschonen van tuinen, daar hou ik niet zo van. Uitgebloeide knoppen hebben in de winter ook sierwaarde, dus die laat ik zitten, maar sommige mensen kunnen dat niet aanzien.' Smits werkt graag met een bepaalde stijl van beplanting, verschillende soorten die hij regelmatig laat terugkomen in tuinen. 'Deze soorten doen het goed in deze regio, zoals *Amelanchier*, salvia, lavendel, siergrassen, deutzia, astilbe, en echinacea, maar ook veel bomen. Ik wil ook graag in de hoogte werken. Dat kan met een moerbeï zijn, *Pinus* of *cercis*, maar ook lagerstroemia vind ik heel bijzonder.'

Als het aan Smits ligt komt er dan ook geen kunstgras in een tuin. 'Als ik het woord kunstgras hoor gaan mijn haren al overeind staan. Ik probeer dat te ontmoedigen, waardoor klanten er nog eens over gaan nadenken. Dan vertel ik ze dat kunstgras heel duur is. Voor die prijs kun je ook gewoon gras aanleggen en dit na drie of vier jaar vervangen. Ik ga niet zomaar met de klant mee. Maar als ze het per se willen, doe ik het natuurlijk wel.'

Hoe dan ook blijft de wens van de klant vooropstaan. Smits brengt die wensen in kaart met een inventarisatielijst; daarna begint hij met het ontwerp. 'Voordat dat goed is, gaat het nog

een keer of drie heen en weer. Ik luister goed naar de klant met betrekking tot de gewenste stijl, of het strak moet of organisch. Net zo lang tot ik samen met de klant tot het gewenste eindresultaat kom.' Smits vindt het lastig om te zeggen of hij een eigen stijl heeft. Hij merkt wel dat zijn ontwerpen in de loop der jaren zijn veranderd. 'Vroeger waren mijn ontwerpen veel strakker en minimalistischer, tegenwoordig zijn ze meer organisch. Ik probeer een tuin in kamers op te delen, zodat er geborgenheid ontstaat. Je moet de tuin niet in één oogopslag kunnen zien, zodat je getriggerd wordt om verder te kijken.' Daarbij werkt Smits het liefst met natuurlijke en hoogwaardige producten, zoals gebakken materialen of hout. 'Cortenstaal vind ik ook fantastisch. Aan deze hoogwaardige producten zit natuurlijk wel een prijskaartje, maar je hebt ook allerlei alternatieve betonproducten die goed voldoen. Ik heb een paar dealers waar ik zaken mee doe. Daar stuur ik mijn klanten altijd naartoe. Ze moeten de materialen zelf gezien hebben, vind ik. Dan kun je pas echt een keus maken.'

Sector uithollen

Over klandizie heeft Smits niks te klagen. 'De branche is echt hot op het moment, de zaken lopen goed voor alle hoveniers.' Toch ziet hij vaak dat hoveniers het financieel niet altijd even goed voor zichzelf regelen. 'Ik merk dat hoveniers soms tuinontwerpen maken voor bijna niks. Dat heb ik zelf ook jarenlang gedaan. Eigenlijk ben je dan de sector aan het uithollen. Hiermee wordt onze kennis te grabbel gegooid. Als hoveniers moeten we onszelf veel serieuzer nemen,' waarschuwt hij. 'Een tuinarchitect zou daar zo 2000 euro voor vragen. Natuurlijk zijn zij vakbekwamer, maar als wij een ontwerp maken kan dat niet voor niks. Misschien moeten we als branche besluiten om het ontwerp uit te besteden als we vinden dat we zelf niet goed genoeg zijn. Er zijn er al een aantal die dat zo doen, dat is ook een manier van werken.' Zelf houdt Smits het ontwerpen wel in eigen hand. 'Ja, dat is één van de leukste dingen om te doen als hovenier.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!